

איך קוראים תלוש שכר

כל שורה בתלוש, מוסברת בגובה העיניים – ואיך מזהים שמגיע לך כסף.

ליאור קרני · מתכנן פיננסי | עודכן יוני 2026

מי שמרגיש שהנטו נמוך מדי שכירים שמעולם לא באמת קראו את התלוש

למי זה רלוונטי

11 דק' קריאה

רוב האנשים מסתכלים על שורה אחת בתלוש – כמה נכנס לבנק – ומדפדים הלאה. אבל בין הברוטו לנטו מסתתרת המון מידע: כמה מס אתה משלם, מה המעסיק מפריש לך לפנסיה, האם מנצלים לך את כל נקודות הזיכוי, וכמה ימי חופשה צברת. במדריך הזה נעבור על כל שורה – בשפה של בני אדם.

6

שנים אחורה אפשר לבקש החזר מס

242 **נח**

שווי נקודת זיכוי לחודש (2026)

3

ניכויי חובה עיקריים מהשכר שלך

במדריך הזה

- 01 למה בכלל לקרוא את התלוש
- 02 ברוטו מול נטו – התמונה הגדולה
- 03 מס הכנסה ומדרגות
- 04 נקודות זיכוי
- 05 ביטוח לאומי ומס בריאות
- 06 הפרשות פנסיה
- 07 קרן השתלמות
- 08 שווי רכב והטבות
- 09 שכר קובע מול ברוטו
- 10 חופשה, מחלה והבראה
- 11 איך מזהים שמגיע לך החזר מס
- 12 טעויות ודברים לבדוק
- 13 צ'קליסט – מה לבדוק בתלוש
- 14 שאלות נפוצות
- 15 מילון מונחים

01 למה בכלל לקרוא את התלוש

התלוש הוא לא רק "אישור שקיבלת משכורת" – הוא **הדוח החודשי על הכסף שלך**. הוא מספר לך כמה אתה מרוויח באמת, כמה המדינה לוקחת, מה נשמר לך לעתיד, ואילו זכויות צברת. כשלא קוראים אותו, קל לפספס טעויות שעולות כסף: הפרשה לפנסיה שלא מבוצעת, נקודת זיכוי שלא נוצלה, או שווי רכב שמנופח את המס.

החדשות הטובות: ברגע שמבינים את ההיגיון, כל תלוש נראה אותו דבר. יש בו שני צדדים – מה **נכנס** (השכר ומרכיביו) ומה **יוצא** (הניכויים) – והפער ביניהם הוא הנטו שמגיע לחשבון.

02 ברוטו מול נטו – התמונה הגדולה

שני המונחים הכי חשובים בתלוש:

ברוטו

סך כל השכר לפני שלקחו ממנו כלום – שכר הבסיס בתוספת רכיבים כמו נסיעות, שעות נוספות, בונוסים, ולעיתים גם "שווי" של הטבות (רכב, ארוחות).

נטו

מה שבאמת נכנס לחשבון, אחרי שניכו מהברוטו את מס ההכנסה, ביטוח לאומי, מס בריאות וחלקך בהפרשות לפנסיה ולקרן השתלמות.

הדרך מהברוטו לנטו עוברת דרך **שלושה ניכויי חובה** (מס הכנסה, ביטוח לאומי, מס בריאות) ועוד **ניכויי**

רשות/הסכם (חלקך בפנסיה ובקרן השתלמות). הנה התמונה:

הניכוי	מה זה	בערך כמה (חלק העובד)
מס הכנסה	מס למדינה לפי מדרגות, אחרי נקודות זיכוי	0%-47% מהשכר, מדורג
ביטוח לאומי	ביטוח שמזכה בקצבאות (אבטלה, נכות, זקנה)	כ-0.4% על שכר נמוך, כ-7% על החלק הגבוה
מס בריאות	מימון סל הבריאות והקופה שלך	כ-3.1% על שכר נמוך, כ-5% על החלק הגבוה
פנסיה (חלק העובד)	נחסך לך לקצבה בעתיד	כ-6% מהשכר הקובע

שים לב

ביטוח לאומי ומס בריאות מחושבים בשתי מדרגות: שיעור **מופחת** על החלק הראשון של השכר (עד כ-60% מהשכר הממוצע במשק), ושיעור **מלא** על החלק שמעליו. לכן ככל שמרוויחים יותר, אחוז הניכוי הממוצע עולה.

03 מס הכנסה ומדרגות

מס הכנסה הוא **מדורג** – לא משלמים אחוז אחד על כל השכר. כל שקל "נופל" במדרגה שלו: השקלים הראשונים ממוסים נמוך, וככל שמרוויחים יותר, רק החלק הנוסף ממוסה גבוה יותר. זו טעות נפוצה לחשוב ש"קפיצה" למדרגה הבאה מורידה לך את כל המשכורת – היא משפיעה רק על החלק שמעבר לסף.

אלה מדרגות המס על הכנסה מעבודה ליחיד (לפני נקודות זיכוי), לפי לוח הניכויים לשנת 2026:

שיעור המס על אותה מדרגה	הכנסה חודשית (לערך)
10%	עד כ-7,010 ₪
14%	כ-7,010–10,060 ₪
20%	כ-10,060–19,000 ₪
31%	כ-19,000–25,100 ₪
35%	כ-25,100–46,690 ₪
47%	מעל כ-46,690 ₪

על הכנסות גבוהות מאוד (מעל כ-60 אלף ₪ לחודש) מתווסף **מסיסוף** של 3% נוספים. בתלוש, שורת "מס הכנסה" כבר מציגה את התוצאה אחרי כל החישוב – כולל הקיזוז של נקודות הזיכוי, שעליהן בפרק הבא.

04 נקודות זיכוי

נקודת זיכוי היא **הנחה ישירה במס** – לא הנחה בשכר, אלא סכום שיורד מהמס עצמו. בשנת 2026 כל נקודה שווה **כ-242 ש"ח לחודש** (כ-2,904 ש"ח בשנה). ככל שיש לך יותר נקודות, אתה משלם פחות מס – ולפעמים בכלל לא.

כל תושב ישראל מקבל בסיס של **2.25 נקודות** (כ-544 ש"ח הנחה במס בחודש). מעבר לזה יש נקודות נוספות לפי מצב: הורים לילדים קטנים, חיילים משוחררים בשנים הראשונות, הורים יחידים, אקדמאים בשנה שאחרי התואר, עולים חדשים ועוד.

איפה רואים את זה בתלוש

חפש שורה בשם "נקודות זיכוי" או "זיכויים". אם מספר הנקודות נראה לך נמוך מדי – למשל אתה הורה לילדים קטנים אבל רשומות לך רק 2.25 – ייתכן שהמעסיק לא יודע על זכאות שלך. זה בדיוק סוג הדבר שמוביל להחזר מס (פרק 11).

הנטו לא משקר – אבל הוא גם לא מספר לך מה היה אפשר לתקן.

05 ביטוח לאומי ומס בריאות

אלה שני ניכויי חובה שיוורדים מכל תלוש. **ביטוח לאומי** הוא בעצם פוליסת ביטוח של המדינה – הוא מזכה אותך בקצבאות אם תאבד עבודה, תיפגע, תצא לחופשת לידה או תגיע לגיל פרישה. **מס בריאות** מממן את סל הבריאות ואת קופת החולים שלך.

שניהם מחושבים בשתי מדרגות – שיעור מופחת על תחילת השכר ושיעור מלא על החלק הגבוה יותר. נכון לשיעורים שבתוקף בשנת 2026 (חלק העובד בלבד):

הניכוי	שיעור מופחת (חלק נמוך)	שיעור מלא (חלק גבוה)
ביטוח לאומי	כ-0.4%	כ-7%
מס בריאות	כ-3.1%	כ-5%

נקודת המעבר בין מופחת למלא היא סביב **60% מהשכר הממוצע במשק** (סכום של כ-7,700 ₪ לחודש, מתעדכן כל שנה). יש גם **תקרה** – שכר חודשי גבוה מאוד (סדר גודל של כ-52 אלף ₪) שמעליו לא ממשיכים לנכות. רוב השכירים נמצאים מתחת לתקרה.

למה זה לא "סתם מס"

בניגוד למס הכנסה, את דמי הביטוח הלאומי אתה "מרוויח" בחזרה: הם הבסיס לזכאות שלך לאבטלה, נכות, דמי לידה וקצבת זקנה. גם המעסיק מוסיף חלק משלו על אותו שכר – חלק שלא רואים בנטו אבל קיים.

06 הפרשות פנסיה

פנסיה היא **חיסכון חובה** בישראל – וזה אחד החלקים הכי חשובים בתלוש, כי כאן נצבר הכסף שיממן אותך בגיל פרישה. בתלוש תראה שלושה רכיבים שמופרשים מדי חודש, על בסיס "השכר הקובע" (ולא בהכרח על כל הברוטו – ראה פרק 09):

01 הפרשת עובד – כ-6%

החלק שלך. הוא יורד מהנטו (אתה רואה אותו בצד הניכויים), ונחסך על שמך לקצבה.

02 הפרשת מעסיק לתגמולים – כ-6.5%

המעסיק מוסיף מכיסו. זה **לא** יורד מהשכר שלך – זו תוספת לחיסכון שלך מעבר למשכורת.

03 פיצויים – כ-8.33%

המעסיק מפריש גם רכיב פיצויי פיטורים, שמצטבר בקופה. בחלק מההסכמים זה מחליף את פיצויי הפיטורים בעת עזיבה.

סך ההפרשה לפנסיה לרוב נע סביב **18.5% מהשכר הקובע** (חלק עובד + חלק מעסיק + פיצויים). שווה לבדוק שהמעסיק מפריש לאורך כל החודשים – לא פעם מתגלות הפרשות חסרות.

07 קרן השתלמות

אם יש לך קרן השתלמות דרך העבודה, תראה גם אותה בתלוש: רכיב הפרשת עובד (בדרך כלל כ-2.5%) ורכיב הפרשת מעסיק (בדרך כלל כ-7.5%). זה אחד ממכשירי החיסכון הכי משתלמים שיש – הכסף שהמעסיק מפקיד לא ממוסה, והרווחים פטורים ממס עד תקרה, וניתן למשוך אחרי שש שנים.

בדיקה מהירה

אם בתלוש מופיעה הפרשת עובד לקרן השתלמות אבל **לא** מופיעה הפרשת מעסיק – שווה לברר. לפעמים המעסיק מפקיד פחות מהמקסימום, וכל אחוז שלא נוצל הוא כסף נטו שאתה משאיר על השולחן.

08 שווי רכב והטבות

אם המעסיק נותן לך **רכב צמוד**, מופיעה בתלוש שורה בשם "שווי רכב" או "שווי שימוש ברכב". זה לא כסף שאתה מקבל — זה **סכום פיקטיבי** שמוסיפים לברוטו כדי לחשב עליו מס, כי המדינה רואה ברכב הצמוד הטבה שווה כסף. התוצאה: הרכב מגדיל את ההכנסה החייבת שלך, ולכן את המס.

שווי השימוש מחושב כאחוז ממחיר המכירון של הרכב (סדר גודל של כ-2.5% מהמחיר לחודש, לרכבים מהדור האחרון). ככל שהרכב יקר יותר — השווי שנזקף גבוה יותר, והמס עליו גדל.

גם הטבות אחרות נזקפות כ"שווי" ומגדילות את הברוטו החייב: כרטיסי ארוחות מסוג מסוים מעבר לפטור, מתנות חג, ולעיתים מימון לימודים בעלי אופי אישי. כל אלה מופיעים בשורות נפרדות ("שווי ארוחות", "שווי מתנות") ומשפיעים על המס — גם אם לא קיבלת שקל במזומן.

למה הנטו "נמוך" עם רכב צמוד

אנשים עם רכב צמוד לפעמים מופתעים שהנטו שלהם נמוך. הסיבה: שווי הרכב הגדיל את ההכנסה החייבת, אז שילמת עליו מס וביטוח לאומי — בלי שראית את הכסף נכנס. זה לא טעות, זה אופי ההטבה.

09 שכר קובע מול ברוטו

זו אחת הנקודות שהכי הרבה אנשים מפספסים. הפרשות לפנסיה ולקרן השתלמות לא תמיד מחושבות על **כל** הברוטו – אלא על "השכר הקובע" (נקרא גם "בסיס להפרשות פנסיוניות"), שיכול להיות נמוך יותר.

מה בדרך כלל נכנס לשכר הקובע

שכר הבסיס ותוספות קבועות – ותק, תוספת תפקיד, תוספת מקצועית קבועה.

מה לרוב לא נכנס

שעות נוספות, בונוסים ומענקים חד-פעמיים, החזרי נסיעות, דמי הבראה ותוספות משתנות – אלא אם סוכם אחרת.

המשמעות: אם הברוטו שלך 14,000 ש"ח אבל השכר הקובע 11,000 ש"ח, הפרשות לפנסיה מחושבות על ה-11,000 – לא על ה-14,000. זה לגיטימי ונפוץ, אבל שווה להכיר את הפער, כי הוא קובע כמה באמת נחסך לך לעתיד.

איך בודקים

קח את סכום הפרשה לפנסיה בתלוש, חלק אותו באחוז הפרשה (למשל 6%), ותקבל את השכר הקובע בפועל. אם הוא נמוך משמעותית מהברוטו – שאל את מחלקת השכר אילו רכיבים לא נכללים ולמה.

10 חופשה, מחלה והבראה

בתחתית התלוש (או בצד) מופיעות בדרך כלל **צבירות הזכויות** שלך – כמה ימי חופשה, מחלה והבראה צברת וכמה ניצלת. אלה זכויות שמגיעות לך לפי חוק, ושווה לעקוב אחריהן כי הן שוות כסף.

ימי חופשה

נצברים מדי חודש לפי ותק. יתרת החופשה היא כסף שלך – ביום עזיבה פודים אותה. שווה לוודא שהמספר שצברת הגיוני.

ימי מחלה

נצברים בקצב של כ-1.5 יום לחודש. ביום מחלה ראשון אין תשלום, בימים 2-3 כ-50%, ומהיום הרביעי 100%.

דמי הבראה

זכאות אחרי שנת עבודה. מספר הימים עולה עם הוותק (מתחילים ב-5 ימים בשנה הראשונה), והתשלום הוא מספר הימים כפול תעריף יום הבראה.

ותק

מספר השנים אצל המעסיק. הוא משפיע על ימי החופשה, ההבראה, ולעיתים על תוספות שכר.

לגבי תעריף הבראה

תעריף יום הבראה במגזר הפרטי עמד בשנים האחרונות על כ-418 ש"ח ליום (הוקפא), וצפוי עדכון כלפי מעלה. הסכומים מתעדכנים מעת לעת, ולכן כדאי לוודא את התעריף העדכני מול מחלקת השכר.

11 איך מזהים שמגיע לך החזר מס

החזר מס קורה כשבמהלך השנה ניכר לך **יותר מס ממה שבאמת היית צריך לשלם**. המס מחושב חודש-חודש כאילו תעבוד באותו שכר כל השנה – אז כשהמציאות שונה, נוצר עודף. חבל לפספס כסף שמגיע לך. אלה הסימנים הנפוצים:

01 עבדת רק חלק מהשנה

התחלת עבודה באמצע שנה, היית בחל"ת או מובטל בחלק מהחודשים – סביר שניכר לך מס ביתר.

02 החלפת מקום עבודה

כל מעסיק חישב מס כאילו עבדת אצלו כל השנה, בלי לראות את התמונה המלאה. זה כמעט תמיד יוצר עודף.

03 היו לך כמה מעסיקים בלי תיאום מס

עבודה אצל יותר ממעסיק אחד בלי תיאום מס מסודר עלולה לגרום לניכוי שגוי – לכאן או לכאן.

04 נקודות זיכוי שלא נוצלו

זכאות שהמעסיק לא יישם – תואר, חייל משוחרר, הורה יחיד, סיום לימודים – שווה החזר רטרואקטיבי.

05 הפקדות וזכאויות שלא נלקחו בחשבון

הפקדות עצמאיות לקופת גמל/פנסיה/ביטוח חיים, או תרומות למוסדות מוכרים, יכולות לזכות במס.

הכלי הראשון לבדיקה

בקש מהמעסיק את **טופס 106** (סיכום שנתי של השכר והמס), ובדוק במחשבון החזרי המס של רשות המסים. אפשר להגיש בקשה להחזר על **עד שש שנות מס אחורה** – גם אם כבר עזבת את המקום.

12 טעויות ודברים לבדוק

✗ **להסתכל רק על הנטו.** שורה אחת מסתירה את כל הסיפור. עבור פעם בחודש על הברוטו, הניכויים וההפרשות.

✗ **לא לבדוק שמפרישים לפנסיה.** הפרשות חסרות או חודשים שדולגו זה מקרה נפוץ. הצלב מול הר הביטוח (gov.il).

✗ **להניח שכל נקודות הזיכוי מנוצלות.** אם מצבך השתנה (ילד, סיום תואר, גירושין) – עדכן את המעסיק, אחרת אתה משלם מס מיותר.

✗ **להתעלם מ"שווי רכב" שגבוה מהצפוי.** ודא שמחיר המחירון שלפיו זוקפים נכון – שווי מנופח מגדיל לך את המס לחינם.

✗ **לא לבדוק יתרות חופשה והבראה.** אלה זכויות בשווי כסף. אם המספרים לא מסתדרים עם הוותק – תברר.

✗ **לזרוק טפסי 106.** שמור אותם – הם המפתח לבקשת החזר מס בהמשך.

13 דוגמה במספרים – מברוטו לנטו

בוא נראה איך זה נראה בפועל. המספרים כאן **להמחשה בלבד** – הם תלויים בנקודות זיכוי, בהפרשות ובמצב האישי, אבל הם נותנים תחושה לכיוון:

עובד רווק, שכר ברוטו 12,000 ₪ · להמחשה

ברוטו: 12,000 ₪

מס הכנסה (אחרי נקודות זיכוי בסיסיות): בערך 700–900 ₪

ביטוח לאומי + מס בריאות (חלק העובד): בערך 1,000–1,100 ₪

הפרשת עובד לפנסיה (כ-6% מהשכר הקובע): בערך 700 ₪

≈ נטו לחשבון: סדר גודל של כ-9,300–9,600 ₪

שים לב: מעבר לזה, המעסיק מוסיף **על חשבון** עוד כ-6.5% תגמולים + 8.33% פיצויים לפנסיה, וחלק ביטוח לאומי משלו – סכומים שלא רואים בנטו אבל שייכים לך.

זה בדיוק ההבדל בין "כמה אני מרוויח" (הברוטו והערך הכולל ששייך לך) לבין "כמה נכנס לי לבנק" (הנטו). שניהם נכונים – חשוב להכיר את שניהם.

צ'קליסט – מה לבדוק בתלוש שלך ✓

בדקתי שהברוטו תואם למה שסוכם בחוזה (כולל תוספות קבועות)

ספרתי את נקודות הזיכוי – והן מתאימות למצב המשפחתי שלי

ראיתי שמפרישים לי לפנסיה (עובד + מעסיק + פיצויים) כל חודש

בדקתי אם יש קרן השתלמות שמפקידים בה את המקסימום

הבנתי מהו השכר הקובע שלי וכמה הוא נמוך מהברוטו

עברתי על יתרות חופשה, מחלה והבראה ווידאתי שהן הגיוניות

אם החלפתי עבודה / עבדתי חלק מהשנה – בדקתי זכאות להחזר מס

15 שאלות נפוצות

למה הנטו שלי נמוך בהרבה מהברוטו?

כי מהברוטו יורדים שלושה ניכויי חובה (מס הכנסה, ביטוח לאומי, מס בריאות) ועוד חלקך בהפרשות לפנסיה ולקרן השתלמות. ככל שהשכר גבוה יותר, אחוז הניכוי הממוצע עולה – בעיקר בגלל מדרגות המס.

מה ההבדל בין ברוטו לשכר קובע?

הברוטו הוא סך השכר. השכר הקובע הוא הבסיס שעליו מחושבות ההפרשות הפנסיוניות, ולרוב הוא כולל רק את השכר הקבוע – בלי שעות נוספות, בונוסים ותוספות משתנות. לכן ההפרשות לפנסיה לפעמים נמוכות ממה שמצפים.

יש לי רכב צמוד – למה זה מוריד לי מהנטו?

הרכב הצמוד נחשב הטבה, ולכן מוסיפים לברוטו "שווי רכב" פיקטיבי ומחשבים עליו מס וביטוח לאומי. אתה לא מקבל את הסכום במזומן, אבל משלם עליו – וזה מקטין את הנטו. זה אופי ההטבה, לא טעות.

איך אני יודע אם מגיע לי החזר מס?

סימנים נפוצים: עבדת חלק מהשנה, החלפת עבודה, היו לך כמה מעסיקים, או שלא נוצלו לך נקודות זיכוי. בקש טופס 106 ובדוק במחשבון של רשות המסים. אפשר לבקש החזר עד שש שנים אחורה.

מה זה בעצם נקודת זיכוי?

הנחה ישירה מהמס – לא מהשכר. בשנת 2026 כל נקודה שווה כ-242 ש"ח הנחה בחודש. כל תושב מקבל בסיס של 2.25 נקודות, ויש נוספות לפי מצב (ילדים, חייל משוחרר, הורה יחיד ועוד).

איך אני מוודא שמפרישים לי נכון לפנסיה?

הצלב את ההפרשות בתלוש מול "הר הביטוח" באתר gov.il, שמרכז את כל המוצרים הפנסיוניים שלך. אם יש חודשים חסרים או הפרשה נמוכה מהמצופה – פנה למחלקת השכר ולגוף הפנסיוני.

16 מילון מונחים

ברוטו	סך השכר לפני ניכויים – כולל בסיס, תוספות, ולעיתים שווי הטבות.
נטו	הסכום שנכנס בפועל לחשבון אחרי כל הניכויים.
שכר קובע	הבסיס שעליו מחושבות ההפרשות לפנסיה ולקרן השתלמות. לרוב נמוך מהברוטו.
נקודת זיכוי	הנחה ישירה במס. כל נקודה שווה כ-242 ש"ח לחודש בשנת 2026.
שווי רכב	סכום פיקטיבי שמתווסף לברוטו על רכב צמוד, כדי לחשב עליו מס.
טופס 106	סיכום שנתי של השכר והמס שנוכה. הבסיס לבדיקת החזר מס.
הר הביטוח	מערכת ממשלתית (gov.il) שמרכזת את כל המוצרים הפנסיוניים שלך במקום אחד.

ליאור קרני · מנהיגות פיננסית

karnyoffice.co.il · info@karnyoffice.co.il · 055-442-4302

המדריך הוא מידע כללי ולא מהווה ייעוץ פנסיוני, ייעוץ מס, ייעוץ שכר או תחליף לבדיקה פרטנית של הנתונים שלך. השיעורים, התקרות והסכומים נכונים למרבית המקרים נכון לשנת 2026 ועשויים להשתנות מעת לעת. לפני כל פעולה – כדאי לבדוק את המצב הספציפי שלך מול גורם מוסמך (מחלקת שכר, יועץ מס או רואה חשבון).